

1.1 අභිතකර මතය

ශ්‍රී ලංකා හස්ත කර්මාන්ත මණ්ඩලයේ 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලට අදාළ සටහන්, සාරාංශගත වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලින් සමන්විත 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ සහ 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ සහ 1982 අංක 35 දරන ජාතික ශිල්ප සහ අනුබද්ධ ආයතන පනතේ 64 (3) වගන්තියේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මාගේ වාර්තාවේ අභිතකර මතය සඳහා පදනම කොටසේ සාකච්ඡා කර ඇති කරුණුවල වැදගත් බව හේතුවෙන් මණ්ඩලයේ 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරිත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු නොකරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 අභිතකර මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවල වැදගත් බව හේතුවෙන් සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු නොකරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිතීන් යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ අභිතකර මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ කළමනාකරණයේ සහ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, මණ්ඩලය අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරිත්වය මණ්ඩලය ඈවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති වීදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා මණ්ඩලයේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

මණ්ඩලයේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධ වගකීම, පාලනය කරන පාර්ශවයන් විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16 (1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, මණ්ඩලයේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යාම අවශ්‍ය කෙරේ.

1.4. විගණන විෂය පථය

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණකගේ වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සෑමවිටම ප්‍රමාණාත්මක අවප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක අවප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි බලපෑමක් විය හැකි බවට අපේක්ෂා කෙරේ.

මා විසින් වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය කරන ලදී. තවද,

- වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගේ අවදානම් හඳුනාගැනීමේදී හා තක්සේරු කිරීමේදී අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පටිපාටි සැලසුම් කිරීමෙන් වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවන්නාවූ අවදානම් මඟහරවා ගැනීමට, ප්‍රමාණවත් සහ සුදුසු විගණන සාක්ෂි ලබාගැනීම මාගේ මතයට පදනම් වේ. වරදක් නිසා සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවක් හේතුවෙන් සිදුකරන ලද ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයක් හඳුනා නොගැනීම මගින් සිදුවන්නාවූ බලපෑම ප්‍රබල වන අතර, දුස්සන්ධානය, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීම, චේතනාන්විත මඟහැරීම හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟහැරීම වංචාවක් ඇතිවීමට හේතුවේ.
- අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පටිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස මණ්ඩලයේ අභ්‍යන්තර පාලනය සම්බන්ධයෙන් අවබෝධයක් ලබා ගන්නා ලද නමුත්, අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳ මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි.
- කළමනාකරණය විසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය සහ යොදා ගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල හා සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම්වල සාධාරණත්වය අගයන ලදී.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් මණ්ඩලයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා මණ්ඩලයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාළත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව්කිරීම්වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව් කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතු වේ. මාගේ නිගමනයන් විගණකගේ වාර්තාවේ දිනය දක්වා ලබා ගන්නා ලද විගණන සාක්ෂි මත පදනම් වේ. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් විය හැකිය.
- හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඉදිරිපත් කිරීම, ව්‍යුහය සහ අන්තර්ගතය ඇගයීමට ලක්කල අතර ඒ සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණ අයුරින් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් බව අගයන ලදී.

හැකි තාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ මණ්ඩලයේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;
- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ මණ්ඩලයේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, මණ්ඩලය ක්‍රියා කර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව,

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.5.1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම පිළිබඳ අභ්‍යන්තර පාලනය

ගනුදෙනු කළමනාකාරිත්වයේ පොදු සහ නිශ්චිත අධිකාරිබලය සහිතව ක්‍රියාත්මක කිරීම, අදාළ වන වාර්තාකරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට අවශ්‍ය වන පරිදි ගනුදෙනු සටහන් කිරීම සහ වත්කම් සඳහා ගිණුම් කටයුතුභාවය පවත්වාගෙන යාම, කළමනාකාරිත්වයේ පොදු සහ නිශ්චිත අධිකාරි බලය සහිතව පමණක් වත්කම්වලට ප්‍රවේශ වීම, සටහන් කරන ලද වත්කම් සඳහා වූ ගිණුම්කටයුතුභාවය පවත්නා වත්කම් සමඟ සාධාරණ කාල වකවානුවලදී සැසඳීම සහ වෙනස්කම් ඇතොත් ඒවා සම්බන්ධයෙන් නිසි පියවර ගැනීම ආදිය සඳහා සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාගැනීමට ප්‍රමාණවත් “මනාලෙස සැලසුම් කරන ලද” අභ්‍යන්තර ගිණුම්කරණ පාලන පද්ධතියක් ආයතනය විසින් පවත්වාගෙන යාම අවශ්‍ය වේ. පොදු ලෙජරය, ජර්නලය, ජර්නල් වවුචර්, ගෙවීම් වවුචර් ආදී ප්‍රධාන ගිණුම්කරණ වාර්තා පවත්වාගෙන යාම සම්බන්ධ විගණන නිරීක්ෂණ පහත සඳහන් මාතෘකා යටතේ ඇතුළත් කර ඇත.

1.5.2 ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූල නොවීම

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීම පිළිබඳ වන ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතියේ 110 වන ඡේදය ප්‍රකාරව ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 08 අනුව ගිණුම්කරණ වැරදීම් අතීතානුයෝගීව ගැලපීමේදී රඳවාගත් ඉපයීම් ගිණුමේ ආරම්භක ශේෂයට ගැලපීම් කළ යුතු වුවත්, මණ්ඩලයේ 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට ස්කන්ධය වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශය පිළියෙල කිරීමේදී රු.54,488,789 ක් වූ පෙර වර්ෂයේ වැරදීම් රඳවාගත් ඉපයීම් ගිණුමේ ආරම්භක ශේෂයට ගැලපීම් නොකර පූර්ව වර්ෂ ගැලපීම් ලෙස වෙනම තීරුවක ගැලපීම් කර තිබුණි.</p>	<p>ඉදිරි වර්ෂ වල මූල්‍ය ප්‍රකාශන සඳහා මෙම ස්කන්ධය වෙනස් වීමේ ප්‍රකාශය සකස් කරමි.</p>	<p>මෙම ප්‍රමිතය අනුව කටයුතු කළ යුතුය.</p>

1.5.3 ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට මණ්ඩලයේ මුළු වෙළඳ ණයගැති ශේෂය වූ රු.22,597,699 න් රු.9,578,372 ක් අඩමාණ ණය සඳහා වෙන්කිරීම් සිදු කර තිබූ අතර, අඩමාණ ණය වෙන් කිරීම සඳහා භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිය මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල හෙළිදරව් කර නොතිබුණි.</p>	<p>මෙම අඩමාණ ණය ගැලපීමට අදාළ සටහන් වල අනු සටහන තුළ මෙය සිදු කළ ආකාරය දක්වා ඇත.</p>	<p>ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිය මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල හෙළිදරව් කළ යුතුය.</p>

1.5.4 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ) 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට මණ්ඩලයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන (සටහන 09) අනුව තොග එකතු වටිනාකම රු.637,430,580 ක් විය. එදිනට විගණනය සඳහා ඉදිරිපත් කළ භෞතික තොග සමීක්ෂණ මණ්ඩල වාර්තා අනුව තොග වටිනාකම රු.514,227,827 ක් වීම නිසා මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව තොග වටිනාකම රු.123,202,753 ක් වැඩියෙන් සටහන් කර තිබුණි.</p>	<p>මෙම වෙනසට හේතු ලෙස විකිණිය නොහැකි හානි වූ තොග, 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට වූ රු.1,687,360 ක තොග ඌනතාවය සහ අවිනිශ්චිත ගිණුම තුළ වූ තොග ඌනතාවය හේතු විය. මෙම ඌනතා වසර ගණනක සිට ඉදිරියට ගෙන එන ශේෂ වේ.</p>	<p>මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල නිවැරදි තොගය ඇතුළත් කිරීමට ක්‍රියා කළ යුතුය.</p>
<p>(ආ) 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට මණ්ඩලයට අයත් රජයේ බැංකුවක බැංකු ජංගම ගිණුමක මුදල් පොත අනුව ශේෂය රු.51,414 ක් වූ අතර, එදිනට බැංකු ප්‍රකාශය අනුව බැංකු ශේෂය රු.175,690 ක් විය. 2019 වර්ෂයේදී මෙම බැංකු ජංගම ගිණුම සඳහා බැංකු සැසඳුම් සකස් කර විගණනයට ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.</p>	<p>බැංකු ශේෂ සනාථන ලිපිය දෝෂ සහිත වේ. නැවත ශේෂ සනාථන ලිපියක් ලබාගෙන ඉදිරිපත් කරමි.</p>	<p>සියළු බැංකු ජංගම ගිණුම් සඳහා සැසඳුම් ප්‍රකාශ සකස් කර විගණනයට ඉදිරිපත් කළ යුතුය.</p>
<p>(ඇ) 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට මණ්ඩලයේ ස්ථාවර වත්කම් අයිතම් 04 කට අදාළව මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව එකතු වටිනාකම රු.226,835,528 ක් වුවත්, වත්කම් උපලේඛන අනුව එම වත්කම්වල එකතු වටිනාකම රු.99,793,054 ක් විය. ඒ අනුව එකතුව රු.127,042,474 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය.</p>	<p>SAP පද්ධතිය ඉවත් කිරීමේදී පැවති ශේෂයන් ඉවත් කර නොමැති අතර, වත්කම් ලේඛනය 2018 සැකසීමේදී සම්පූර්ණ ක්ෂය වූ වත්කම් සඳහාද වටිනාකමක් ලබාදීම වෙනසට හේතු වී ඇත.</p>	<p>මණ්ඩලය සතු සියළු වත්කම් සඳහා නිවැරදිව වත්කම් උපලේඛන සකස් කර ඉදිරිපත් කළ යුතුය.</p>

- (ඇ) මණ්ඩලය විගණන අංශයට ඉදිරිපත් කළ උපලේඛනය අනුව 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට වක්‍ර ණයහිමි එකතුව රු.36,241,797 ක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සටහන් කර තිබුණි. නමුත්, එම වක්‍ර ණයහිමි ශේෂය තුළ රු.3,616,379 ක වෙනත් ණයහිමියෝ ලෙස හර ශේෂයක් සටහන් කර තිබීම නිසා සත්‍ය ණයහිමියන් රු.3,616,379 ක් අඩුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සටහන් කර තිබුණි.
- SAP පද්ධතිය තුළ ණයහිමි ගිණුම් දෙකක් ඇත. මෙම ගිණුම් අතර පැරණි ගණුදෙනු JE ලෙස ගිණුම්ගත කිරීම මත හඳුනාගත නොහැක. අප එකම ගිණුම් වර්ගයක ගිණුම් දෙකක් අතර හර හා බැර ශේෂ වෙන් වෙන්ව පෙන්වා ඇත.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ණයහිමි ශේෂය නිවැරදි කිරීමට ක්‍රියා කළ යුතුය.
- (ඉ) මණ්ඩලයට අයත් බැංකු ජංගම ගිණුමක 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව අයිරා ශේෂය රු.233,662 ක් ලෙස සටහන් කර තිබුණි. ඩොලර් වලින් ගණුදෙනු කරනු ලබන මෙම බැංකු ජංගම ගිණුමේ ශේෂය රුපියල් වලට දෝෂ සහිතව පරිවර්තනය කිරීම නිසා වර්ෂ අවසාන වටිනාකම රු.237,897 ක් අඩුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සටහන් කර තිබුණි.
- විදේශ මුදල් රුපියල් වලට පරිවර්තනය කිරීමේදී සිදු වූ මෙම වරද 2020 දී නිවැරදි කරමි.
- මෙම බැංකු ජංගම ගිණුමේ ශේෂය නිවැරදිව ගණනය කර මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල සටහන් කළ යුතුය.
- (ඊ) 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව ඉදිරිපත් කළ හිඟ බදු වාර්තාව අනුව මණ්ඩලය ගෙවිය යුතු ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු (NBT) වටිනාකම රු.26,498,593 ක් විය. එදිනට මණ්ඩලයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව එම බදු වටිනාකම රු.11,602,282 ක් වීම නිසා ගෙවිය යුතු බදු වටිනාකම රු.14,896,311 ක් අඩුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සටහන් කර තිබුණි.
- බදු සම්බන්ධ අතීත තොරතුරු සහිත ලිපිගොණු ආයතනයේ නොමැත. පූර්ව වර්ෂ දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව වටිනාකම් මත බදු ශේෂ ගළපන ලදී. අපගේ සත්‍ය ආදායමට සරිලන පරිදි බදු ගණනය කර ඇත. අතීත සංඛ්‍යා ගණනය වූ ආකාරය පිළිබඳ තොරතුරු නොමැත.
- දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව බදු වාර්තා අනුව මූල්‍ය ප්‍රකාශන නිවැරදි කළ යුතුය.
- (උ) 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව ඉදිරිපත් කළ හිඟ බදු වාර්තාව අනුව මණ්ඩලය ගෙවිය යුතු එකතු කළ අගය මත බදු (VAT) ශේෂය රු.3,858,970 ක් විය. එදිනට මණ්ඩලයේ ගිණුම් අනුව එම බදු වටිනාකම රු.2,108,828 ක් වීම නිසා ගෙවිය යුතු එකතු කළ අගය මත බදු වටිනාකම රු.1,750,142 ක් අඩුවෙන් ගිණුම්ගත කර තිබුණි.
- අපගේ පද්ධතිය අනුව බදු ශේෂය නිවැරදි ශේෂය විය යුතු යැයි අප පිළිගනිමු.
- දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව බදු වාර්තා අනුව මූල්‍ය ප්‍රකාශන නිවැරදි කළ යුතුය.

(උ) 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව ඉදිරිපත් කළ හිඟ බදු වාර්තාව අනුව මණ්ඩලය ගෙවිය යුතු ආදායම් බදු වටිනාකම රු.20,811,536 ක් විය. එදිනට මණ්ඩලයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව එම බදු වටිනාකම රු.25,459,280 ක් වීම නිසා ගෙවිය යුතු ආදායම් බදු වටිනාකම රු.4,647,744 ක් වැඩියෙන් ගිණුම්ගත කර තිබුණි.

බදු ශේෂ තහවුරු සඳහා ආයතනයේ අතින් තොරතුරු සහිත ලිපිගොණු නොමැත. ආයතනයේ බදු ශේෂයට දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තු ශේෂ තහවුරුව මත පූර්ව වර්ෂයේදීද ගැලපීම් සිදු කර ඇත.

දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තු බදු වාර්තා අනුව මූල්‍ය ප්‍රකාශන නිවැරදි කළ යුතුය.

(එ) මණ්ඩලයේ ගිණුම් තැබීම සඳහා SAP සහ POS නමින් පරිගණක වැඩසටහන් 02 ක් භාවිතා කරයි. මෙම පද්ධති දෙක අතර දත්ත හුවමාරු සඳහා දෛනිකව ස්වයංක්‍රීයව විශාල ජර්නල් සටහන් සංඛ්‍යාවක් ගිණුම්ගත වේ. කිසිදු පුද්ගල මැදිහත් වීමකින් තොරව සටහන් වන මෙම ගණුදෙනු මඟින් දෛනිකව මුදල් පොතටද ජර්නල් සටහන් මඟින් ගණුදෙනු ගිණුම්ගත කරයි. නියැදි පරීක්ෂාවන් අනුව 2019 නොවැම්බර් හා දෙසැම්බර් මාස වලදී මුදල් පොතේ හරට එකතුව රු.8,115,546 ක් සහ බැරට එකතුව රු.42,776,136 ක් ගිණුම්ගත වී තිබූ අතර, ඒ සඳහා ජර්නල් වවුචර් සහ ලිඛිත සාක්ෂි ඉදිරිපත් නොවීම නිසා ඒවායේ නිරවද්‍යතාවය පරීක්ෂා කළ නොහැකි විය.

මෙම JE දෛනිකව ස්වයංක්‍රීයව SAP සහ POS පද්ධතිය අතර දත්ත හුවමාරුව සඳහා ගිණුම්ගත කෙරේ.

පද්ධති වැඩිදියුණු කිරීමට ක්‍රියා කළ යුතුය.

1.5.5 නොසැසඳූ පාලන ගිණුම් හෝ වාර්තා

විෂයය	මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව වටිනාකම	අනුරූපී වාර්තා අනුව වටිනාකම	වෙනස	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
	රු.	රු.	රු.		
(අ) ණය කාඩ් අලෙවිය	21,584,455	20,150,754	1,433,701	මෙම තත්ත්වය අපට පාලනය කළ නොහැක්කක් වන අතර, අදාළ මුදල් අයකැම්වරුන්ට මේ පිළිබඳව උපදෙස් ලබාදී ඇත.	උපදෙස් අනුව නිවැරදිව දත්ත පද්ධතියට ඇතුළත් කළ යුතුය.

(ආ) ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන බැංකුවෙන් ලබාගත් ණය 158,726,932 162,109,399 3,382,467 පිළිතුරු ලබාදී නැත. මේ පිළිබඳව සොයා බලා අවශ්‍ය නිවැරදි කිරීම් සිදු කළ යුතුයි.

1.5.6 විගණනය සඳහා ලිඛිත සාක්ෂි නොවීම

විෂය	මුදල	නොසැපයූ විගණන සාක්ෂි	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) වෙළඳ ණයගැති ශේෂ	13,019,327	ශේෂ සනාථන සාක්ෂි	ණයගැති ශේෂ සනාථ කර ගැනීම සඳහා අප විසින් ශේෂ සනාථන කැඳවීම් ලිපි යැවූවද පිළිතුරු ලැබී නැත.	විගණනය සඳහා සාක්ෂි ඉදිරිපත් කළ යුතුය.
(ආ) ලැබිය යුතු ක්‍රෙඩිට් කාඩ්	26,151,430	ජර්නල් සටහන සඳහා ලිඛිත සාක්ෂි	අප සතුව තිබූ තොරතුරු ඉදිරිපත් කර ඇත.	විගණනය සඳහා සාක්ෂි ඉදිරිපත් කළ යුතුය.
(ඇ) නොපිය වූ අත්තිකාරම්	22,511,554	අත්තිකාරම් උපලේඛන	මෙම වටිනාකම තුළ 90% ක් ඇත්තේ නමින් නමට හඳුනාගත නොහැකි අත්තිකාරම් වේ.	විගණනය සඳහා සාක්ෂි ඉදිරිපත් කළ යුතුය.
(ඈ) රඳවා ගැනීම් මුදල්	12,502,564	අදාළ සාක්ෂි	2011 වසරට පෙර සිට පැවත එන අගය හඳුනාගත නොහැක.	විගණනය සඳහා සාක්ෂි ඉදිරිපත් කළ යුතුය.
(ඉ) ලැබිය යුතු කුලී	1,133,557	පරීක්ෂාව අවශ්‍ය සාක්ෂි	2011 වඩා පැරණි මෙම ශේෂ පිළිබඳව අප සතුව කිසිදු තොරතුරක් නොමැත.	විගණනය සඳහා සාක්ෂි ඉදිරිපත් කළ යුතුය.
(ඊ) උපචිත වියදම්	6,792,561	පරීක්ෂාව අවශ්‍ය සාක්ෂි	අප හට ලබාදීමට හැකි තොරතුරු ඉදිරිපත් කර ඇත. ගෙවිය යුතු කොමිස් මුදලේ කාල විශ්ලේෂණ ලබාගත නොහැක.	විගණනය සඳහා සාක්ෂි ඉදිරිපත් කළ යුතුය.
(උ) කෙරිගෙන යන වැඩ	21,767,652	පරීක්ෂාව අවශ්‍ය සාක්ෂි	මෙම ශේෂ දීර්ඝ කාලයක සිට පැවත එන ශේෂ වේ.	විගණනය සඳහා සාක්ෂි ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

1.6 ලැබිය යුතු සහ ගෙවිය යුතු ගිණුම්

1.6.1. ලැබිය යුතු ගිණුම්

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට මණ්ඩලයේ මුළු ණයගැති ශේෂ එකතුව රු.22,597,699 ක් විය. එම වටිනාකමින් එකතුව රු.9,144,104 ක් වසර 01 ට අඩුවන අතර, එකතුව රු.2,968,210 ක් වසර 01 ත් 02 ත් අතරද, එකතුව රු.846,282 ක් වසර 02 ත් 03 ත් අතරද, එකතුව රු.9,639,103 ක් වසර 03 ට වඩා පැරණි ණයගැති ශේෂ විය. වසර 03 ට වඩා පැරණි ශේෂ නිරවුල් කර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	මෙම ණයගැති ශේෂය තුළ ඇති පැරණි ශේෂ වලට අදාළ මුදල් අප වෙත ලැබූ බවට කිසිදු ලිඛිත සාක්ෂියක් නොමැත.	මෙම පැරණි ශේෂ සොයා බලා නිරවුල් කර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

1.6.2. ගෙවිය යුතු ගිණුම්

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට එකතුව රු.338,037,482 ක් වූ ගෙවිය යුතු වෙළඳ ණයහිමියන් වසර 01 ට අඩු ශේෂවල එකතුව රු.141,489,979 ක්ද, වසර 01 ත් 02 ත් අතර ශේෂවල එකතුව රු.46,122,547 ක්ද, වසර 02 ත් 03 ත් අතර ශේෂවල එකතුව රු.32,898,743 ක්ද, වසර 03 හා ඊට වැඩි ශේෂවල එකතුව රු.117,526,212 ක්ද වූ අතර මෙම හිඟ ණය ශේෂ පියවා දැමීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	මෙම ණයහිමි ශේෂය සාමාන්ය මිලදී ගැනුම් සහ අලෙවියෙන් පසු ගෙවීමේ පදනම මත ලබාගත් ගැනුම් වේ. එම කොටස විකිණීමේ ප්‍රවණතාවය සහ ආයතනයේ මූල්‍ය තත්ත්වය පදනම්ව ගෙවීම් කරනු ලැබේ.	මෙම පැරණි ශේෂ පිළිබඳව සොයා බලා නිරවුල් කිරීමට ක්‍රියා කළ යුතුය.

1.7 නීති රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ			
(i) මුදල් 138 රෙගුලාසි	2019 වර්ෂයේ පළමු කාර්තුව තුළ වුවු වර්ෂ 08 ක් භාවිතා කර එකතුව රු.3,427,952 ක් ගෙවීම්	ගිවිසුම් පදනම්ව සිදු කළ මෙම ඇතැම් ගෙවීම් සඳහා ඉන්වොයිස් පත් ලබාදීමක් සිදු කර	මෙම රෙගුලාසිය අනුව ක්‍රියා කළ යුතුය.

කිරීමේදී ගෙවීම සනාථ නොමැත.
කරන ලේඛන වල මුල් පිටපත් ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

(ii) මුදල් රෙගුලාසි 264 මෙම මුදල් රෙගුලාසියට පටහැනිව 2019 අප්‍රේල් සහ මැයි මාස 02 තුළ ගෙවීම් වවුචර් පත්‍ර 05 ක් භාවිතා කර එකතුව රු.3,119,438 ක් ගෙවීම් කිරීමේදී, ගෙවීම් ලැබූ බවට ආදායකයාගෙන් කුවිතාන්සි ලබාගෙන නොතිබුණි.

ණය වාරික ගෙවීමට අදාළ රිසිට් පත් අප වෙත ලබාදී නොමැත.

මෙම මුදල් රෙගුලාසිය අනුව ක්‍රියා කළ යුතුය.

(iii) මුදල් රෙගුලාසි 751 මෙම මුදල් රෙගුලාසිය ප්‍රකාරව සියළුම භාණ්ඩ වහාම බඩු ලේඛන පොතෙහි සටහන් කළ යුතු වුවත්, 2019 අප්‍රේල් සහ මැයි මාස වලදී වවුචර් පත්‍ර 07 ක් භාවිතා කර එකතුව රු.574,649 ක් ගෙවීම් කර මිලදීගත් ඉන්වෙන්ට්‍රි භාණ්ඩ ලේඛනගත කර නොතිබුණි.

මෙම තත්ත්වය ඉදිරියේදී ඇති නොවීමට වග බලා ගන්නා ලෙස උපදෙස් දී ඇත.

මෙම මුදල් රෙගුලාසිය අනුව ක්‍රියා කළ යුතුය.

(ආ) 2002 අංක 14 දරන එකතු කළ අගය මත බදු පනතේ III පරිච්ඡේදයේ 21 (i) වගන්තිය සෑම බදු කාලපරිච්ඡේදයක් සඳහාම එකතු කළ අගය මත බදු වාර්තා දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවට ඉදිරිපත් කළ යුතු වුවත්, 2019 පළමු කාර්තුවට අදාළව භාණ්ඩ හා සේවා ලබාගත් ආයතන වලට ගෙවන ලද එකතු වටිනාකම රු.583,463 ක වැට් බදු පිළිබඳව වන වාර්තා දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව වෙත යැවීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

මණ්ඩලය දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවට විශාල මුදලක් ගෙවීමට ඇති බැවින් බදු ලිපිගොනු අක්‍රීයව පවතී.

දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තු උපදෙස් අනුව ක්‍රියා කළ යුතුය.

(ඇ) 2015 ජූලි 14 දිනැති අංක 03/2015 දරන වක්‍රලේඛය වක්‍රලේඛයේ සඳහන් රු.100,000 ක තත්කාර්යා අතුරු අග්‍රිම සීමාව ඉක්මවා 2019 මාර්තු මස අවස්ථා 02 කදී එකතුව රු.497,047 ක් අත්තිකාරම් ලෙස ලබාදී තිබුණි.

මෙවැනි අත්තිකාරම් ලබාදීම ඉදිරියේදී පාලනයකින් යුතුව සිදු කිරීමට උපදෙස් ලබාදී ඇත.

මෙම වක්‍රලේඛය අනුව ක්‍රියා කළ යුතුය.

(ඇ) 2003 ජූනි 02 දිනැති

පීඊඩී 12 දරන රාජ්‍ය

ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛය

(i) 9.3.1 වගන්තිය

මෙම වක්‍රලේඛය අනුව සෑම ආයතනයක් සඳහාම බඳවා ගැනීමේ හා උසස් කිරීමේ පටිපාටියක් තිබිය යුතු වුවත්, මණ්ඩලයේ 201 ක් වූ අනුමත කාර්යය මණ්ඩලයේ තනතුරු 02 ක් සඳහා පමණක් එම පටිපාටි සකස් කර අනුමත කරගෙන තිබුණි.

මෙම බඳවාගැනීමේ පටිපාටි අනුමත කර දෙන මෙන් ඉල්ලීම් සිදු කර ඇත.

මෙම වක්‍රලේඛය ක්‍රියා කළ යුතුය.

(ii) 9.3.1 (vi) සහ (vii) වගන්ති

මෙම වගන්ති ප්‍රකාරව මාස 03 ක උපරිම කාලපරිච්ඡේදයක් සඳහා වැඩබැලීමේ පත්වීම් ලබාදිය යුතු වුවත්, 2015, 2018 වර්ෂවල සිට 2020 නොවැම්බර් මස දක්වා මණ්ඩලයේ ප්‍රධාන තනතුරු 05 ක් සඳහා වැඩබැලීමේ පත්වීම් ලබාදී තිබුණි.

බඳවා ගැනීම් පරිපාටිය අනුමත කළ පසුව නිසි පරිදි බඳවා ගැනීමට කටයුතු කරමි.

මෙම වක්‍රලේඛය ක්‍රියා කළ යුතුය.

(iii) 9.14.1 සහ 9.14.2

මෙම වක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව කාර්යය පටිපාටි රීති සකස් කර ඒ සඳහා භාණ්ඩාගාර ලේකම්ගේ අනුමැතිය ලබාගෙන නොතිබුණි.

මණ්ඩලයේ මූල්‍ය දුෂ්කරතා මත මෙම කටයුතු තාවකාලිකව අත්හිටුවා ඇත.

මෙම වක්‍රලේඛය ක්‍රියා කළ යුතුය.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු.99,047,789 ක බදු පෙර ලාභයක් වූ අතර, ඊට අනුරූපව ඉකුත් වර්ෂයේ බදු පෙර ලාභය රු.21,590,614 ක් විය. ඒ අනුව මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු.77,457,175 ක වර්ධනයක් නිරීක්ෂණය විය. මෙම වර්ධනය සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් අපේ ගම පරිශ්‍රය පැවරීම මත මහා භාණ්ඩාගාරයෙන් රු.150,000,000 ප්‍රදානයක් ලැබීම හේතු වී තිබුණි. මණ්ඩලයේ මෙහෙයුම් කටයුතු වල ප්‍රතිඵලය සමාලෝචනය කිරීමේදී ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයේ අයභාරය රු.119,986,688 කින් අඩුවී තිබූ අතර, මූල්‍ය පිරිවැය රු.23,299,157 කින් වැඩි වී තිබුණි.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 අනාර්ථික ගනුදෙනු

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ) මණ්ඩලයට අයත් කොටුව ලක්සල ගොඩනැගිල්ලේ නවීකරණ කටයුතු 2014 වර්ෂයේ සිට අතරමඟ නවතා දමා තිබුණි. මහල් 04 කින් යුතු වර්ග අඩි 44,000 ක් පමණ වන මෙම ගොඩනැගිල්ලෙන් වර්ග අඩි 1500 ක් පමණක් 2019 වසර වන විට භාවිතයට ගෙන තිබුණි. විශාල ආර්ථික වටිනාකමක් ඇති මෙම ගොඩනැගිල්ල නවීකරණ කටයුතු අතරමඟ නවතා දැමීම නිසා ගොඩනැගිල්ල විනාශ වෙමින් පැවති අතර, මණ්ඩලයට වාර්ෂිකව උපයාගත හැකිව තිබූ විශාල ආදායමක් අහිමිවී තිබුණි. තවද, මේ පිළිබඳව ICTAD ආයතනය මගින් ලබාදුන් වාර්තාව අනුව පෞද්ගලික ආයතනයකින් රු.මිලියන 30 ක මුදලක් ලැබිය යුතුව තිබුණි. මණ්ඩලයේ කළමනාකරණය මෙම මුදල් අයකර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.</p>	<p>මණ්ඩලය වර්තමානයේ මූල්‍ය දුෂ්කරතා වලට මුහුණ දී ඇත්ත්, මේ පිළිබඳව ක්‍රියා කරමින් පවතී. තවද, ICTAD ආයතනය වාර්තාව අනුව ලැබිය යුතු මුදල් අයකර ගැනීමට කටයුතු කරමින් පවතී.</p>	<p>මෙම ගොඩනැගිල්ල පිළිබඳව සොයා බලා එය ආරක්ෂා කර ගැනීමට ක්‍රියා කළ යුතු අතර, ලැබිය යුතු මුදල් අයකර ගැනීමට ක්‍රියා කළ යුතු වේ.</p>
<p>(ආ) මණ්ඩලය විසින් කොටුව ලක්සල සහ තුම්මුල්ල ලක්සල වෙනුවෙන් කොළඹ නගර සභාව සහ නාගරික භාණ්ඩාගාර දෙපාර්තමේන්තුව වෙත ගෙවිය යුතු වරිපනම් බදු නියමිත දිනට නොගෙවීම නිසා එකතුව රු.2,121,196 ක් වරෙන්තු ගාස්තු ගෙවීමට නියම කර තිබූ අතර, එම මුදල් අනාර්ථික වැයක් බව නිරීක්ෂණය විය.</p>	<p>මේ තත්ත්වය පාලනය කිරීම සඳහා කටයුතු කරමින් පවතී. 2019 සහ 2020 වර්ෂ වල වරිපනම් ගෙවීමට කටයුතු කරන ලදී.</p>	<p>අදාළ වරිපනම් මුදල් නිසි පරිදි ගෙවීමට ක්‍රියා කළ යුතුය.</p>

3.2 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ) මණ්ඩලයේ ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී / අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් තනතුරේ කොන්ත්‍රාත් සේවා කාලය අවසන් වීම</p>	<p>මෙම තනතුරු සඳහා බඳවා ගැනීමට කටයුතු කරමින් පවතී.</p>	<p>මෙම ප්‍රධාන තනතුරු පිරවීමට ක්‍රියා කළ යුතුය.</p>

සහ ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර විගණක විශ්‍රාම යාම නිසා 2020 පෙබරවාරි මස සිට මෙම තනතුරු පුරප්පාඩු වී තිබුණි. විගණක 2020 නොවැම්බර් මස දක්වා එම පුරප්පාඩු සම්පූර්ණ නොකිරීම නිසා අභ්‍යන්තර විගණන අංශය අක්‍රීය වී තිබූ අතර, මණ්ඩලයේ ප්‍රධාන මෙහෙයුම් කටයුතු සහ තීරණ ගැනීම් බෙහෙවින් ප්‍රමාද වීම මණ්ඩලයේ පැවැත්ම සඳහා අහිතකර ලෙස බලපෑම් ඇති කර තිබුණි.

- (ආ) මණ්ඩලය විසින් නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය සමඟ ඇතිකරගෙන තිබූ අංක 374 දරන බදු ගිවිසුම ප්‍රකාරව 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට මණ්ඩලය විසින් එකතුව රු.1,224,277 ක් අධිකාරිය වෙත ගෙවිය යුතුව තිබුණි. මණ්ඩලයේ කළමනාකරණය ගෙවිය යුතු බදු මුදල් වාර්ෂිකව නොගෙවීම සහ වර්තමානයේ පවතින මූල්‍ය දුෂ්කරතා මත මෙම ගෙවිය යුතු මුදල් 2019 සහ 2020 වර්ෂය තුළදීද ගෙවීමට කළමනාකරණයට නොහැකි වී තිබුණි.

2020 වර්ෂයේ සිට ගෙවීමට පිළිතුර අනුව ක්‍රියා කළ යුතුව පවතී.
- (ඇ) මණ්ඩලය විසින් කොළඹ මහ නගර සභාව සහ නාගරික භාණ්ඩාගාර දෙපාර්තමේන්තුව වෙත කොටුව ලක්සල ගොඩනැගිලි සහ තුම්මුල්ල ලක්සල වෙනුවෙන් ගෙවිය යුතු වරිපනම් ගාස්තු කාලීනව ගෙවීම් කර නොතිබුණි. කළමනාකරණයේ දුර්වලතා මත එසේ නොගෙවන ලද වරිපනම් බදු සඳහා වන වරෙන්තු ගාස්තු ඇතුළුව ගෙවිය යුතු එකතු වටිනාකම රු.12,756,777 ක් වී තිබුණි.

දැනට පවතින මූල්‍ය ගැටළු මේ පිළිබඳව සොයා බලා සමනය වූ විගසම ගෙවීමට සාකච්ඡා කර ක්‍රියා කළ යුතුව පවතී.
- (ඈ) මණ්ඩලයේ ගිණුම් තැබීම සහ තොග පාලනය සඳහා SAP නැමති මෘදුකාංගය භාවිතා කරන අතර, දෛනික විකුණුම් සඳහා POS නැමති මෘදුකාංගය භාවිතා කරයි. මෙම මෘදුකාංග දීර්ඝ කාලයක සිට භාවිතා කළද, එම මෘදුකාංග වලට අදාළ මව් සමාගම් සමඟ සේවා ගිවිසුම් යාවත්කාලීන කර නොතිබුණි. එසේ

මණ්ඩලයේ පවත්නා මූල්‍ය ගැටළු හේතුවෙන් සේවා ගිවිසුම යාවත්කාලීන කිරීමට නොහැකි වීම මත මෙම තත්ත්වය ඇතිවී පවතී.

මේ පිළිබඳව සොයා බලා සුදුසු සහ අවශ්‍ය කඩිනම් ක්‍රියාමාර්ග අනුගමනය කිරීම සුදුසු වේ.

සේවා ගිවිසුම් යාවත්කාලීන නොකිරීම නිසා මෙම මෘදුකාංග වල නව සංස්කරණයන් (New Version) සහ වැඩිදියුණු කිරීම් අහිමි වී තිබුණි. ආයතනයේ දත්ත Back Up ලෙස තබාගෙන තිබුණද, හදිසි අවස්ථාවක එම දත්ත පද්ධතියට යළි ඇතුළත් කිරීමට නොහැකි වීම නිසා (Reinstallation) පද්ධතිය තුළ පවතින ආයතනයේ දත්ත සම්බන්ධව විශාල අවධානමක් පැවතුණි.

(ඉ) 2019 වර්ෂයේදී පාස්කු බෝම්බ ප්‍රහාරයත් සමඟ විදේශ සංචාරකයින්ගේ පැමිණීම අඩු වීම නිසා මණ්ඩලයේ අලෙවි ආදායම 2018 වර්ෂයට සාපේක්ෂව 2019 වර්ෂයේදී රු.119,986,688 කින් අඩු වී තිබුණි. නමුත්, ගෙවිය යුතු බැංකු ණය වටිනාකම 2018 වර්ෂයට සාපේක්ෂව 2019 වර්ෂයේදී රු.127,797,557 කින් වර්ධනය වී තිබුණි. විගණන 2020 වර්ෂයේ දෙසැම්බර් මස වන විට කොවිඩ් 19 වසංගත තත්ත්වය හේතුවෙන් සංචාරකයින් අඩුවීම නිසා අලෙවි ආදායම් පහත වැටීම මත ප්‍රදර්ශනාගාර 12 න් ප්‍රදර්ශනාගාර 04 ක් පමණක් විවෘත කර ප්‍රදර්ශනාගාර 08 ක් වසා දමා තිබුණි. මෙම තත්ත්වය තුළ වැටුප් හා දෛනික වියදම් දැරීමට ප්‍රමාණවත් ආදායම් නොමැති වීම මත දෛනික වියදම් පියවා ගැනීම සඳහා මහාභාණ්ඩාගාරයෙන් මුදල් ඉල්ලුම් කර තිබුණි. සිසුයෙන් අලෙවිය පහත වැටීම නිසා මණ්ඩලයේ දැඩි මූල්‍ය දුෂ්කරතා ඇති වී තිබුණි.

(ඊ) 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට මණ්ඩලයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල වෙනත් ගෙවිය යුතු ශේෂය තුළ 2012 වර්ෂයේ සිට ඉදිරියට එන රු.25,467,530 ක ශේෂයක් සහ 2014 වර්ෂයටත් පෙර සිට ඉදිරියට එන රු.6,571,317 ක පැරණි ශේෂ විය. මෙම පැරණි ණය ශේෂ පිළිබඳව සොයා බලා ගෙවීමට බැඳියාවක් නොමැති නම් අවශ්‍ය ගැලපීම් කිරීමට කළමනාකරණය කටයුතු කර නොතිබුණි.

මණ්ඩලය මිලකරණ උපාය මාර්ග යොදා විදේශ සංචාරකයින් ඉලක්ක කර, විශේෂිත වූ භාණ්ඩ මිල කිරීමක් සිදු කර ඇත. නමුත් දේශීය පාරිභෝගිකයින් ආකර්ෂණය සඳහාද විවිධ පියවර ගෙන ඇත. සභරාන් බෝම්බ ප්‍රහාරය සහ කොවිඩ් 19 තත්ත්වය මත ආයතනයේ මෙහෙයුම් හා ආදායම් කඩා වැටීමට ලක්විය. 2019 ආදායම් පහළ යාම මත ණය ගෙවීමට නොහැකි වීම නිසා ණය ප්‍රතිව්‍යුහගතකරණය කිරීම නිසා ණය වාරික පොළිය වැඩි විය. කෙසේ වුවත්, නව මහ පෙත්වීම් හා උපාය මාර්ග 2021 සිට ක්‍රියාත්මක කිරීමට කටයුතු සලසමින් පවතී.

මෙම පැරණි වටිනාකම් සම්බන්ධව කිසිදු තොරතුරක් අපට සොයා ගත නොහැක.

මෙම තත්ත්වය පිළිබඳව ක්ෂණික අවධානය යොමු කර මණ්ඩලයේ පවත්නා මූල්‍ය ගැටළුව සඳහා කෙටිකාලීන හා දිගුකාලීන විසඳුම් ලබාදිය යුතුය.

මෙම පැරණි ණය ශේෂ පිළිබඳව සොයා බලා ගෙවීමට බැඳියාවක් නොමැති නම් අවශ්‍ය ගැලපීම් කිරීමට කළමනාකරණය කටයුතු කළ යුතුය.

3.3 මානව සම්පත් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට මණ්ඩලයේ අනුමත සේවක සංඛ්‍යාව 201 ක් වූ අතර, සත්‍ය සේවක සංඛ්‍යාව 130 ක් වීම නිසා අනුමත තනතුරුවල සේවකයින් 71 ක උනතාවයක් පැවතුණි. අනුමත සේවක සංඛ්‍යාවෙන් ජ්‍යෙෂ්ඨ මට්ටමේ තනතුරු 20 ක් පැවති අතර, එම තනතුරු අතුරින් තනතුරු 11 ක් පුරප්පාඩු වී තිබුණි.</p>	<p>අදාළ බඳවාගැනීමේ පරිපාටි අනුමත වූ පසුව බඳවා ගැනීමට කටයුතු කරමි.</p>	<p>පිළිතුරට අනුව ක්‍රියා කළ යුතුය.</p>

4. ගිණුම් කටයුතුභාවය සහ යහපාලනය

4.1. වාර්ෂික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ) 2019 වර්ෂය සඳහා පිළියෙල කරන ලද ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේ විකුණුම් අංශය සඳහා අරමුණු 06 ක් මානව සම්පත් හා පාලන අංශය සඳහා අරමුණු 05 ක්ද, මුදල් අංශය සඳහා අරමුණු 05 ක්ද, තොරතුරු තාක්ෂණ අංශය සඳහා අරමුණු 06 ක්ද, අභ්‍යන්තර විගණන අංශය සඳහා අරමුණු 04 ක් හා ප්‍රසම්පාදන අංශය (Supply Chain) සඳහා අරමුණු 05 ක්ද සංස්ථාපිත කර තිබුණි. නමුත් කාර්ය සාධන වාර්තා සැලසුම් අනුව පිළියෙල නොකිරීම හේතුවෙන් අදාළ අරමුණු ලඟා කර ගැනීමේ ප්‍රගතිය පරීක්ෂා කිරීමට නොහැකි විය.</p>	<p>ඔබගේ වාර්තාව අනුව කාර්ය සාධන වාර්තා සකස් කර ඉදිරිපත් කිරීමට උපදෙස් ලබාදී ඇත.</p>	<p>කාර්ය සාධන වාර්තාව සැලසුම් අනුව ඇගයීම් කිරීමට හැකි වන පරිදි සකස් කළ යුතුය.</p>
<p>(ආ) 2019 වර්ෂය සඳහා මණ්ඩලය සකස් කළ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේ සඳහන් අරමුණු වලට අදාළව වර්ෂය තුළදී ආයතනය විසින් සපුරාගත යුතු ඉලක්ක සහ ඒ සඳහා ඇස්තමේන්තුගත මූල්‍ය ප්‍රතිපාදනය සැලැස්ම තුළ දක්වා නොතිබීම නිසා වර්ෂය අවසානයේ කාර්යය සාධන වාර්තාව සමඟ සසඳා භෞතික හා මූල්‍ය ප්‍රගතිය හඳුනාගත නොහැකි විය.</p>	<p>ගුණාත්මක ඉලක්ක වල භෞතික ප්‍රගතිය දැක්විය හැකි වුවද, මූල්‍ය ප්‍රගතිය දැක්වීම අපහසු වේ.</p>	<p>ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සැකසීමේදී ඇස්තමේන්තුගත මූල්‍ය ප්‍රතිපාදනය ඇතුළත් කර සකස් කළ යුතුය.</p>

(ඇ) 2019 වර්ෂය සඳහා මණ්ඩලය සකස් කළ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම ප්‍රකාරව ආරම්භ කිරීමට අපේක්ෂා කළ අරමුණු 15 ක් අදාළ කාලපරිච්ඡේදය තුළ සැලසුම් ප්‍රකාරව ක්‍රියාත්මක කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන සපයා ගැනීමට අපහසු වීම, ආදායම් අඩුවීම වැනි හැකියාව පදනම් කරගෙන ඉදිරි ක්‍රියාකාරී සැලසුම් සකස් කළ යුතු වේ.

4.2 අයවැය පාලනය

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>මණ්ඩලයේ 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය ප්‍රකාශනය අනුව වැය විෂයයන් 16 කට අදාළව එකතුව රු.11,044,024 ක් අයවැය ඇස්තමේන්තුව ඉක්මවා වියදම් දරා තිබුණි. ඒ අනුව සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ වැය විෂයයන් 16 කට අදාළව ඇස්තමේන්තුගත මුදල ඉක්මවා දරන ලද සත්‍ය වියදම් විචලනය සියයට 0.04 සිට සියයට 61.25 දක්වා වූ පරාසයක විහිදී තිබුණි. අයවැය සංශෝධනය කර තිබුණද, ඒ සඳහා අනුමැතිය ලබාගෙන නොතිබුණි.</p>	<p>2019 අයවැයක් සකස් කර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතිය ලබාගත් අතර, සභරාත් බෝම්බ ප්‍රහාරයෙන් පසුව ආදායම් පහළ ගිය අතර, සංශෝධිත අයවැයක් සකස් කරන ලදී. නමුත්, ඒ සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතිය ලබා ගැනීමට නොහැකි විය. සංශෝධිත අයවැය අනුව ඇස්තමේන්තු ඉක්මවා වියදම් දරා නොමැත.</p>	<p>අනුමත අයවැය සීමාව තුළ ආයතනයේ වියදම් පාලනය කිරීමට ක්‍රියා කළ යුතුය.</p>